

Operasjonssykepleier Sissel Finvold setter en lett bedøvelse der hvor hun skal stikke små hull i huden på pasienten. Karkirurg Thomas Hayes jobber med blodårene på vristen til pasienten. (Foto: Mette L. Skulstad).

Åreknuter til besvær

Det er ikke første gang damen som ligger på operasjonsbordet fjerner åreknuter. Men denne gangen kan hun gjøre det uten å hverken reise til utlandet eller måtte være sykmeldt i mange uker etterpå.

AV METTE L. SKULSTAD
skulstad@sydvesten.no

Den flotte damen ønsker å være anonym. – Det er jo ikke akkurat pene bilder du tar av meg, sier hun med et smil der hun ligger på operasjonsbordet hos Venous på Damsgård, som er en spesialklinik for åreknutebehandling.

Brenner bort knuter

Nei, bildene er ikke pene, men de

viser hvordan dette inngrepet blir gjort. Ingen kniver som snitter opp huden, ingen store inngrep, bare små huller i huden hvor kirurgen går inn med en tynn laser og brenner bort knutene på blodårene innenfra. Metoden heter EndoVenøsLaser (EVL), og har vært i bruk siden 1996. Ved denne metoden gjøres det ingen snitt i huden, og det behøves kun lett bedøvelse. Pasientene trenger ikke sykmelding etter inngrepet.

– Bedøvelsen er faktisk det eneste jeg kjenner, men den er litt ubehagelig, innrømmer damen som får svidd bort åreknuter på begge beina, både foran og bak.

Enkelt inngrep

Inngrepet er over på cirka en time, og godt bandasjert kan hun gå ut fra klinikken på Damsgård for egen maskin.

– Dette gikk helt strålende og jeg kjenner ikke noe ubehag. En helt annen opplevelse enn de to gangene jeg har blitt operert i det offentlige helsevesenet, sier hun.

Første gang hun fjernet åreknuter hadde hun stått i kø i det

offentlige helsevesenet i fire år. Da ble hun sendt på første klasse til Tyskland for operasjon.

– Jeg lå på sykehuset i Tyskland i ti dager, og måtte være sykmeldt i fire uker etter operasjonen. Det ble en kostbar affære for det norske helsevesenet, forteller damen.

– Ikke farlig

Kirurg Thomas Hayes forteller at cirka 5500 blir operert for åreknuter i Norge hvert år, de fleste er kvinner. Men forekomsten av åreknuter er relativt likt fordelt mellom kvinner og menn. Kirurgen kan berolige dem som har åreknuter med at det i utgangspunktet ikke er farlig. Men rundt fem prosent kan utvikle hevelser, hudforandringer og senere leggsår som kan bli svært problematiske. For de aller fleste betyr fjerning av åreknuter at de blir kvitt skjemmende blodårer, smerter i beina, kløe, kribling, slitne bein og kløe.

– Men for dem som utvikler leggsår kan det bli veldig problematisk. Forskning viser at så mange som 18000 blir behandlet for leggsår på sykehus i Norge

Karkirurgen følger nøye med når operasjonssykepleieren stikker små hull på huden til pasienten.

hvert år. Rundt halvparten av disse leggsårene skyldes åreknuter. En regner med at rundt to prosent av helsebudsjettene i Europa blir brukt på slik sårbehandling, forteller Hayes.

Arv

Årsaken til åreknuter kan være mange. Alder, fedme og graviditet

er vanlige årsaker til at åreknuter oppstår.

– Men arv viser seg å være den viktigste faktoren, forteller Hayes.

En slynget, utvidet overflatisk blodåre under huden, som er mer enn tre millimeter når personen står i oppreist stilling, er en åreknute.

De eneste merkene etter inngrepet er små hull i huden. Disse vil fort leges.

Det er en munter stemning under inngrepet.

Kirurgen viser en blodåre han har hentet ut gjennom det lille hullet i huden.